

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobkyně: **N.T.T.**, narozená dne ..., státní příslušnost Vietnamská
socialistická republika
v ČR bytem ...
zastoupená advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministr zahraničních věcí**
sídlem Loretánské náměstí 5, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2018, č. j. 100714-3/2018-OPL,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2018, č. j. 100714-3/2018-OPL, a usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 10. 1. 2018, č. j. 3944/2017-HANOI-3a, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 15 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Marka

Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2018, č. j. 100714-3/2018-OPL (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž byl zamítnut její rozklad proti usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji ze dne 10. 1. 2018, č. j. 3944/2017-HANOI-3a (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky a řízení o žádosti o povolení k pobytu bylo podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zastaveno.

II.

Žaloba

2. Žalobkyně uvedla, že se dne 5. 12. 2017 osobně dostavila, společně se zmocněnou zástupkyní, za účelem osobního podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny na Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále též jen „*Velvyslanectví*“) a byla na základě sjednaného termínu v tzv. systému Visapoint pro podání žádosti o krátkodobé schengenské vízum vpuštěna v úředních hodinách do vnitřních prostor velvyslanectví. Registraci k podání krátkodobého schengenského víza žalobkyně využila k zajištění vstupu, protože registraci k podání žádosti o dlouhodobý pobyt jí tzv. systém Visapoint neumožnil. Při kontrole registrace žalobkyně v seznamu objednaných žadatelů před jejím vpuštěním do vnitřních prostor pracovníci Velvyslanectví podle cestovního dokladu zkontrolovali totožnost žalobkyně. Žalobkyně byla později ve vnitřních prostorách velvyslanectví vyzvána, aby vstoupila do podací místnosti. Zde osobně na úředním formuláři s příslušnými náležitostmi podala žalobcovu žádost o dlouhodobý pobyt. Žádost podala tím způsobem, že ji osobně předala na podací přepážce přítomné úřední osobě, která zde přijímala žádosti. Po podání žádosti byla tato žádost i s náležitostmi žalobkyni vrácena zpět spolu se stejnopisem usnesení Velvyslanectví o nepřijatelnosti této žádosti, které Velvyslanectví učinilo do spisu podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Jedná se o usnesení ze dne 5. 12. 2017, č. j. 3944/2017-HANOI-3. Vzhledem k výše popsanému postupu Velvyslanectví Žalobkyně vzápětí osobně podala žádost o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o dlouhodobý pobyt podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, kterou odůvodnila nemožností registrace v tzv. systému Visapoint a nemožností telefonického sjednání termínu pro podání žádosti. Současně s tím opět podala žádost o dlouhodobý pobyt. Tím využila nové právní úpravy zákona o pobytu cizinců v § 169d odst. 3, účinné od 15. 8. 2017, která žadatelům zaručuje zahájení řízení i v případech, kdy svoji žádost nepodají osobně. Dne 11. 1. 2018 bylo k rukám právního zástupce žalobkyně doručeno prvoinstanční rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně prostřednictvím právního zástupce rozklad, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Toto rozhodnutí bylo doručeno právnímu zástupci žalobkyně dne 6. 3. 2018.

3. Žalobkyně dále v sedmi bodech odůvodnila žalobu. Pod bodem 1. především namítala, že postupovala v souladu s platnou právní úpravou, účinnou od 15. 8. 2017, a že v souladu s právními názory vyjádřenými v judikatuře správních soudů bylo povinností Velvyslanectví od povinnosti osobního podání žádosti upustit. Žalobkyně argumentaci pro přehlednost rozdělila do následujících tří bodů:

1. a) Nová právní úprava v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců

K tomu žalobkyně uvedla, že od 15. 8. 2017 nabyla účinnosti novela zákona o pobytu cizinců, která obsahuje nové ustanovení § 169d odst. 3, dle kterého *zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu* (zvýrazněnou pasáž podtrhl právní zástupce, pozn. soudu). V zákoně o pobytu cizinců zůstala zachována povinnost podat žádost osobně, novela však zaručuje cizincům, kteří mají jakýkoliv důvod, proč nemohou žádost podat osobně, podat žádost jiným způsobem a zahájit řízení o ní. V rámci takto zahájeného řízení je pak přezkoumáno, zda důvody pro prominutí osobního podání uváděné cizincem jsou dostatečně závažné a objektivní. V případě zastavení řízení pak cizinec má možnost podat rozklad a následně i správní žalobu. Od účinnosti této novely tedy cizinci, kteří z důvodů spočívajících na straně zastupitelského úřadu nemohou žádost podat osobně, nemusejí využívat k podání žádosti alternativní „ *kreativní* “ způsoby, jimž pak musely poskytovat ochranu správní soudy, zejména Nejvyšší správní soud v rozsudcích rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52 a č. j. 7 Azs 227/2016-36. Nyní již cizinci mají novelou stanoven právní postup, který musejí dodržet v případě, kdy nemohou žádost podat osobně. Dosavadní „ *kreativní* “ způsoby podání žádosti, kdy žádost byla např. podávána spolu se stížností, již proto nemohou mít za následek zahájení řízení, protože cizinci mají v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zákonem stanovený postup, který jim zajišťuje zahájení řízení. Žalobkyně tedy využila jediný možný zákonný postup jak dosáhnout zahájení řízení v případě, že má objektivní doložitelné důvody, proč nemůže žádost podat osobně v souladu s definicí osobního podání žádosti o pobyt podle § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně zároveň v souladu s požadavky zákona doložila důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti.

1. b) Povinnost zastupitelského úřadu v důvodných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit podle judikatury

K tomu žalobkyně konstatovala, že ačkoli výše citovaný § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců uvádí, že zastupitelský úřad „ *může* “ od povinnosti osobního podání upustit, z judikatury vyplývá, že při existenci a prokázání objektivních důvodů od povinnosti osobního podání upustit musí. Žalobkyně v tomto směru odkázala na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 12. 2016, sp. zn. 57 A 53/2015, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, sp. zn. 10 Azs 97/2017, které řeší situaci nezletilé žadatelky o pobyt - občanky VNM, jejíž zákonní zástupci se nemohli osobně dostavit k

podání žádosti o pobyt. Oba soudy vyslovily právní názor, že v obdobných případech zastupitelské úřady od povinnosti osobního podání žádosti o pobyt upustit musí, aby zákonem stanovená povinnost podat žádost osobně nebyla v některých případech v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Žalobkyně měla proto za to, že ve světle názorů vyslovených oběma soudy v uvedených rozsudcích byl zastupitelský úřad povinen od povinnosti osobního podání žádosti upustit, jestliže žalobkyně dostatečně doložila objektivní důvody pro tento postup.

1. c) Důvodnost žádosti žalobkyně o prominutí povinnosti osobního podání žádosti z hlediska rozsudků rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52 a č. j. 7 Azs 227/2016-36

Žalobkyně k situaci při podávání pobytových žádostí na Velvyslanectví odkázala na rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, kde tento soud opakovaně zdůrazňoval, že každý, tedy i cizí státní příslušníci, resp. žadatelé o pobytové oprávnění, mají právo na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny (právo na přístup ke správnímu orgánu). Toto právo v sobě zahrnuje předvídatelné a běžným žadatelem obvykle splnitelné procedurální podmínky podání a vyřízení žádosti, k nimž je nutno počítat i možnost podat žádost v reálném čase a lidsky důstojným způsobem, například bez nutnosti obracet se na neoficiální zprostředkovatele. Uvedené rozsudky se týkaly konkrétně poměrů na Velvyslanectví a registrace žadatelů v tzv. systému Visapoint. Vzhledem k tomu, že Velvyslanectví na svém přístupu po zveřejnění obou rozsudků nic nezměnilo a nezměněn zůstal ke dni podání žádosti žalobkyně i tzv. systém Visapoint, vztahují se na žádost žalobkyně závěry výše uvedených rozsudků rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle kterých je řízení zahájeno i v případech, kdy žádost je v reakci na poměry na Velvyslanectví podávána nouzovým „kreativním“ způsobem, např. jako příloha jiného podání. Nejvyšší správní soud vyjádřil názor, že do té doby, než se na Velvyslanectví změny podmínky při podávání žádostí, je třeba považovat za řádně podané dokonce i žádosti, které nebyly podány osobně. Vzhledem k novele zákona o pobytu cizinců blíže popsané v bodě 1. a) výše cizinci situaci na Velvyslanectví již nemohou čelit „kreativními“ způsoby podání žádosti, ale musí využít zákonný postup popsáný v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, což žalobkyně učinila. Žalobkyně připomněla, že oba rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 byly zveřejněny v prvních dnech měsíce června 2017 a byly komentovány i v médiích. Nejpozději od měsíce června 2017 tedy musely být žalovanému i Velvyslanectví právní názory Nejvyššího správního soudu na fungování tzv. systému Visapoint a s tím spojené problémy při podávání pobytových žádostí na Velvyslanectví známy. Přesto dva a půl měsíce po zveřejnění obou rozsudků Velvyslanectví na své úřední desce dne 23. 8. 2017 zveřejnilo informaci: „Velvyslanectví České republiky v Hanoji oznamuje, že žadatel je v souladu § 169f zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (v platném znění), povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu prostřednictvím systému Visapoint. Internetová registrace termínu podání žádosti prostřednictvím systému Visapoint na <https://visapoint.eu> je bezplatná. Registraci je možno provést na 30 dnů dopředu. K provedení registrace musí žadatel mít funkční e-mailovou adresu, na kterou jsou zasílány kódy pro potvrzení registrace a její případné zrušení...“ Žalobkyně k tomu namítala, že registrace prostřednictvím systému Visapoint není a nebyla jakožto způsob sjednání termínu osobního podání žádosti v zákoně o pobytu cizinců stanovena. Velvyslanectví v textu nesprávně informovalo, že tato povinnost registrace

prostřednictvím systému Visapoint vyplývá z § 169f zákona o pobytu cizinců, a nepravdivě uvádělo, že registrace je možná na 30 dní dopředu. Žalobkyně se opakovaně marně pokoušela prostřednictvím právního zástupce v systému Visapoint registrovat k podání žádosti o dlouhodobý pobyt poté, co uvedená informace byla dne 23. 8. 2017 zveřejněna na úřední desce Velvyslanectví, avšak systém jí vždy odpověděl, že žádné termíny nejsou volné a má se o registraci pokusit později. Je tedy zřejmé, že Velvyslanectví na své úřední desce zveřejnilo způsob sjednání termínu pro podání žádosti prostřednictvím systému Visapoint, který však nebyl stanoven zákonem a který navíc registraci fakticky neumožňoval. Žalobkyně na dokreslení situace uvedla, že dne 30. 10. 2017 se na webových stránkách MZV ČR, i na stánkách zastupitelských úřadů, kterých se to přímo týká, objevila informace následujícího znění: *„Ke dni 31. října 2017 končí provoz systému VISAPOINT. Od 1. listopadu 2017 objednávání termínu pro příjem žádosti o pobytové oprávnění prostřednictvím systému VISAPOINT nebude možné. Na období 1. – 30. listopadu 2017 jsou termíny k podání žádosti o pobytová oprávnění objednány v rámci dosavadního provozu systému VISAPOINT. Současně je připravován nový způsob objednávání termínů pro příjem žádostí o pobytová oprávnění na období od 1. prosince 2017. Bližší informace budou zveřejněny na webových stránkách zastupitelského úřadu a MZV k 24. listopadu 2017.“* Tato informace byla zveřejněna i na úřední desce Velvyslanectví, odkud byla zároveň odstraněna informace o povinnosti sjednat si termín pro podání žádosti o pobytové oprávnění v tzv. systému Visapoint. Ukončení provozu systému Visapoint nebylo oficiálně odůvodněno. Je možno vycházet pouze z informací v médiích. Dne 3. 11. 2017 byl v týdeníku Respekt uveřejněn rozhovor s náměstkem ministra zahraničí odpovědným za konzulární záležitosti, M.S., který v rozhovoru připustil, že MZV si bylo nezákonosti systému Visapoint a jeho vrcholné neetičnosti vědomo již nejméně od seznámení se s rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z května 2017, které jsou v rozhovoru rovněž zmíněny. Přesto však MZV s ukončením provozování systému Visapoint vyčkávalo až do vypršení smlouvy s jeho poskytovatelem. Tím ovšem došlo k situaci, kdy žalobkyně ještě v den podání své žádosti byla vyžadováním registrace v tzv. systému Visapoint poškozena a donucena k podání žádosti způsobem, který nakonec vedl k podání této žaloby.

4. Pod bodem 2. žalobkyně uvedla, že podle žalovaného se odůvodněnými případy, kdy lze od povinnosti osobního podání žádosti podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců upustit, rozumí případy zvláštního zřetele hodné, zejména pak zdravotní důvody, kvůli kterým žadatel momentálně objektivně skutečně není schopen se na zastupitelský úřad dostavit. K tomu žalobkyně namítala, že takový výklad zákona není správný. Možnost upuštění od povinnosti osobního podání žádosti není v zákoně omezena pouze na důvody, které znemožňují se žadateli osobně dostavit. Důvodem pro prominutí osobního podání žádosti může být cokoli, co žadateli v osobním podání žádosti o konkrétní pobytové oprávnění brání, tedy i situace, která nastala v případě žalobkyně, která se sice osobně dostavit může, ale nebyla schopna se zaregistrovat v tzv. systému Visapoint k podání žádosti o dlouhodobý pobyt, bez čehož jí Velvyslanectví odmítlo uznat žádost o dlouhodobý pobyt jako platně osobně podanou v souladu se zákonem a označilo ji za nepřijatelnou, přestože žalobkyně ji osobně ve fyzickém smyslu tohoto slova podala, jak bylo popsáno výše.
5. Podle bodu 3. žalovaný dále uváděl, že žadatel, tedy žalobkyně, je podle § 169f zákona o pobytu cizinců povinen sjednat si termín k podání žádosti způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce, tedy konkrétně v případě Velvyslanectví dříve registrací

v tzv. systému Visapoint, nyní telefonicky, e-mailem nebo osobně. K tomu žalobkyně namítala, že § 169f zákona o pobytu cizinců stanoví pro žadatele povinnost předem si sjednat termín osobního podání žádosti, avšak není možno jej používat odděleně od § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, podle kterého je žádost o pobyt nepřijatelná, *jestliže si cizinec předem nesjednal termín podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem stanoveným tímto zákonem...* (podtrženou pasáž zvýraznil právní zástupce, pozn. soudu). Je tedy zřejmé, že žádost je nepřijatelná podle tohoto ustanovení pouze v případě, kdy cizinec nedodrží způsob sjednání termínu pro podání žádosti, který stanoví zákon o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců v platném znění však žádný způsob sjednání termínu pro podání žádosti nestanoví. Ustanovení § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je proto v současnosti obsolentní. Ustanovení § 169f zákona o pobytu cizinců sice stanoví pro žadatele povinnost předem si sjednat termín osobního podání žádosti, avšak není možno je používat odděleně od § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení *je žadatel povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce* (podtrženou pasáž zvýraznil právní zástupce, pozn. soudu). V návaznosti na § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců však zastupitelský úřad nemůže na své úřední desce zveřejnit jakýkoli způsob sjednání termínu podle vlastního uvážení, ale pouze takový způsob, který je výslovně stanovený zákonem o pobytu cizinců. Žalobkyně namítala, že povinnost registrace prostřednictvím systému Visapoint, telefonická, e-mailová nebo osobní registrace není a nebyla, jakožto způsob sjednání termínu osobního podání žádosti, v zákoně o pobytu cizinců stanovena. Velvyslanectví nebylo oprávněno stanovit povinnost sjednání termínu pro podání žádosti těmito způsoby, a to zvláště za situace, kdy už od počátku června 2017 byly vady fungování systému Visapoint ve zveřejněných rozsudcích rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu dostatečně jasně označeny. Současný objednávací systém telefonicky, e-mailem a osobně trpí stejnými vadami, tedy neumožňuje osobní podání žádosti většině žadatelů.

6. Pod bodem 4. žalobkyně zdůraznila, že Velvyslanectví ve svém usnesení i žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrzují, že žalobkyně podala žádost osobně, byť za cenu toho, že ji zdánlivě absurdně podala společně se žádostí o prominutí jejího osobního podání. Zastupitelský úřad však nemá kompetenci zastavit řízení podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců v případě, kdy se jedná o žádost podanou žadatelem osobně. Kompetenci zastavit řízení má zastupitelský úřad pouze v případech žádostí podaných jinak než osobně. Podle žalobkyně jsou proto prvoinstanční i napadené rozhodnutí nicotná. Žalobkyně totiž podala žádost beze zbytku v souladu s § 169d odst. 2 věta první zákona o pobytu cizinců, dle kterého *se osobním podáním žádosti rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon* (zvýrazněnou pasáž podtrhl právní zástupce, pozn. soudu). Podmínky této zákonné definice osobního podání žalobkyně dodržela. Problém by skutečně mohla působit pouze výše zvýrazněná podmínka podání žádosti „v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění“. Zákon tuto podmínku sice obsahuje, ale neobsahuje žádná pravidla, která by stanovila, kdo, jakým způsobem a v jakém rozsahu je oprávněn určit dobu pro podání jednotlivých druhů a účelů pobytových oprávnění. Jedná se přitom

o podmínku, která se týká přístupu cizince ke správnímu orgánu, jeho možnost učinit u orgánu veřejné moci podání žádosti. Právo na podání žádosti o pobytové oprávnění má cizinec zaručeno v čl. 36 odst. 1 Listiny, podle kterého *se každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu*. Ustanovení § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců tedy stanoví postup, jakým se cizinec může podle čl. 36 odst. 1 Listiny domáhat svého práva. Proto je významný čl. 36 odst. 4 Listiny, podle kterého *podmínky a podrobnosti upravuje zákon* (zvýrazněnou pasáž podtrhl právní zástupce, pozn. soudu). Jak však bylo výše uvedeno, v rozporu s tímto požadavkem Listiny zákon žádné podmínky a podrobnosti upravující, kdo, jakým způsobem a v jakém rozsahu je oprávněn určit dobu pro podání jednotlivých druhů a účelů pobytových oprávnění, neobsahuje. Přitom je právě s ohledem na ústavněprávní rozměr § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců nepřipustné, aby si dobu pro podání jednotlivých druhů žádostí zcela neformálně a svévolně určoval každý zastupitelský úřad, popřípadě pracoviště MV ČR samostatně a odlišně. Pak by totiž mohlo docházet k tomu, že na jednom zastupitelském úřadě by pro podání nějakého druhu žádosti byla například určena pouze jedna hodina týdně a na jiném zastupitelském úřadě by stejný druh žádosti bylo možno podávat kdykoliv v pracovní době bez omezení. S ohledem na místní příslušnost zastupitelských úřadů pro podávání žádostí na základě státní příslušnosti žadatele atd., podle § 169g zákona o pobytu cizinců, by pak občané jednoho státu byli pouhým nastavením úředních hodin znevýhodněni při podávání žádostí oproti občanům jiného státu. Tím by došlo k porušení zásady rovnosti při výkonu práva podle čl. 36 odst. 1 Listiny a k diskriminaci na základě státní příslušnosti. Taková neformální a svévolná praxe by představovala porušení čl. 1 a čl. 3 odst. 1 Listiny, které všem zaručují rovnost v právech a svobodách. Nelze rovněž opomenout, že určení omezené doby, kdy je možno podávat jednotlivé druhy žádostí, je faktickým omezením výkonu práva podle čl. 36 odst. 1 Listiny a je třeba na ně vztáhnout ustanovení v mezích základních práv a svobod, tedy celý čl. 4 Listiny. Je možno uzavřít, že zákon o pobytu cizinců v § 169d odst. 2 uvádí jako jednu z podmínek osobního podání žádosti, aby byla podána v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění. Neuvádí však, kdo, jakým způsobem a v jakém rozsahu je oprávněn tuto dobu stanovit. Vzhledem k výše uvedeným ustanovením Listiny je však zřejmé, že tuto dobu není oprávněn neformálně a svévolně stanovit zastupitelský úřad např. v rámci informace o svých úředních hodinách. Pokud tak zastupitelský úřad učiní, jedná se z jeho strany o nezákonný a protiústavní postup, který není pro žadatele závazný. Velvyslanectví „určuje“ dobu pro podání žádostí o jednotlivé druhy pobytových oprávnění právě takovým svévolným a neformálním způsobem, pouze jako informaci v rámci zveřejněných úředních hodin. To má za následek, že na Velvyslanectví není doba pro podání jednotlivých druhů a účelů pobytových oprávnění vůbec určena a žadatelé tedy mohou svoje žádosti podat účinně osobně kdykoliv v pracovní době velvyslanectví. Žalobkyně tedy splnila všechny zákonné podmínky osobního podání žádosti

7. Pod bodem 5. žalobkyně uvedla, že žalovaný opomíjí, že problém je už v samotné skutečnosti, že na žalobkyni byla vynucována registrace v systému, který připouštěl neúspěšnost registrace.
8. Pod bodem 6. žalobkyně konstatovala, že k její argumentaci o nemožnosti sjednat si termín k podání žádosti a podat žádost osobně „normálním“ způsobem žalovaný uvedl, že objednávací systém plní regulační funkci a že tato regulace se neaplikuje plošně, nýbrž odlišně v daných třetích zemích s ohledem na zájmy státu a v daném čase a v dané zemi existující podstatné okolnosti. K tomu žalobkyně uvedla, že v této části odůvodnění

napadeného rozhodnutí žalovaný připouští, že objednávací systémy na Velvyslanectví ve skutečnosti sloužily a slouží především k tomu, aby bylo možno omezit počet podávaných žádostí. Provádět tímto způsobem „*regulaci*“ počtu žadatelů o pobyt v České republice však odporuje zákonu. Především tento systém není transparentní. Není zřejmé, na základě jakých kritérií, jakým způsobem a kdo nastavuje počet žadatelů, kterým bude na Velvyslanectví umožněno osobně podat žádost o pobyt. Dále se tím fakticky zavedla diskriminace na základě státní příslušnosti. Zastupitelské úřady mají zákonem stanovenou místní příslušnost pro příjem žádostí o pobyt cizinců buď podle jejich státní příslušnosti, nebo podle státu povoleného dlouhodobého nebo trvalého pobytu, nebo podle státu, který vydal jejich cestovní doklad. Většina cizinců, konkrétně občanů Vietnamu, nemá povolen pobyt v jiném státě ani cestovní doklad jiného státu. Musí proto svoji pobytovou žádost podat na Velvyslanectví. Občané různých států jsou tak diskriminováni, protože pro každý zastupitelský úřad České republiky může být „*regulace*“ žadatelů o pobyt nastavena jinak. Přístup ke správnímu orgánu a právo na podání žádosti je základním lidským právem podle čl. 36 odst. 1 Listiny. „*Regulace*“ žadatelů o pobyt tak porušuje čl. 36 odst. 1 Listiny, je diskriminující a je v rozporu s čl. 4 Listiny. Pokud žalovaný argumentuje tím, že vzhledem k § 169d odst. 2, § 169f a § 169h zákona o pobytu cizinců, které byly zavedeny novelou účinnou od 15. 8. 2017, má zastupitelský úřad oprávnění „*filtrovat*“ či „*regulovat*“ počet žadatelů, pak se jedná o argumentaci nesprávnou. Z žádného z těchto ustanovení nevyplývá oprávnění orgánu veřejné moci bránit občanům Vietnamu v osobním podání žádosti o pobyt či vízum, a tím je omezovat v právu zaručeném v čl. 36 odst. 1 Listiny. Naopak, pokud zákon pro žadatele stanoví povinnost osobního podání žádosti, vyplývá z toho zároveň povinnost pro zastupitelské úřady a žalovaného zorganizovat svoji činnost tak, aby žadatelé měli možnost svoje žádosti osobně podat v přiměřeném čase, lidsky důstojným způsobem atd. Ani novela zákona o pobytu cizinců tedy nic nezměnila na platnosti názorů Nejvyššího správního soudu, které uvedl v rozsudcích č. j. 10 Azs 153/2016-52 a č. j. 7 Azs 227/2016-36. Žalobkyně proto považuje postup pro podání žádosti, který zvolila, za správný a zákonný, protože jinak by vzhledem k „*regulaci*“ počtu žadatelů, kterým na Velvyslanectví bude umožněno osobně podat žádost o pobyt, byla její šance na podání žádosti minimální. V současnosti je na Velvyslanectví zaveden nový způsob sjednávání termínů pro podávání žádostí o pobytová oprávnění. Tento způsob je zveřejněn na úřední desce i webových stránkách Velvyslanectví a opět obsahuje omezení počtu sjednaných termínů a podaných žádostí. Počet žadatelů je tedy „*filtrován*“ i nyní, a žalobkyně proto ani aktuálně nemá zaručenu možnost podat žádost normálním způsobem. Přitom nastavení tohoto nového objednávacího systému, který kombinuje telefonické objednávání a objednání osobní a objednání e-mailem, je opět neprůhledné. Z informací zveřejněných na úřední desce je zřejmé, že osobní objednání může provést pouze 20 žadatelů týdně. Počet telefonických objednávek je také omezen, ale maximální týdenní kvóta nebyla zveřejněna. Rovněž nebyla zveřejněna měsíční kvóta e-mailového objednávání. Není uvedeno, kdo, jakým způsobem a na základě jakých kritérií tento objednávací systém a tedy „*filtraci*“ počtu podaných žádostí stanovil. Žalobkyně závěrem poukázala na to, že na žádosti občanů VNM o dlouhodobý pobyt či trvalý pobyt za účelem společného soužití rodiny se vztahuje Směrnice o právu na sloučení rodiny 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003. Postup Velvyslanectví je v rozporu s touto Směrnicí. Směrnice nepřipouští, aby státy regulovaly počet podaných žádostí za účelem sloučení rodiny. Zákaz zavádění obdobných postupů je možno dovodit z čl. 8, který členským státům po přijetí Směrnice zakazuje brát v úvahu při slučování rodin přijímací kapacitu.

Zakazuje tedy členským státům zavádět kvóty či „filtraci“ počtů podaných žádostí či povolených pobytů za účelem sloučení rodiny. Česká republika se v tomto případě nemůže odkazovat ani na to, že zastupitelský úřad údajně nezvládá příjem žádostí. Pokud má ČR dodržet svoje závazky, musí tento problém řešit jiným způsobem, který nebude k tíži žadatelů. Například tak, že v případě sloučení rodiny umožní žádost podat přímo na svém území nositeli oprávnění na sloučení rodiny.

9. Pod bodem 7. žalobkyně uvedla, že k některým otázkám, které jsou předmětem této žaloby, již zaujal Nejvyšší správní soud stanovisko v rozsudku ze dne 31. 5. 2011, č. j. 9 Aps 6/2010-106. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku (který se týká práva na podání žádosti o vízum) uvedl, že je třeba rozlišovat mezi právem na podání žádosti o vízum a mezi „právem“ na kladné rozhodnutí o takové žádosti. Ve vztahu k institutu upuštění od povinnosti osobního podání žádosti pak uvedl, že se jedná o otázku spravedlivého procesu a o otázku práva zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny. Z rozsudku je k tomu možno citovat například: *„Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud připomíná, že zmíněné právo na spravedlivý proces neznamena, že žadatel bude úspěšný. Případný úspěch v řízení závisí na mnoha okolnostech. Zaručen je spravedlivý proces, nikoli právo na vítězství v něm. Jednotlivci není garantováno přímo a bezprostředně právo na rozhodování podle jeho názoru odpovídající skutečným hmotně-právním poměrům, ale je mu zajišťováno právo na spravedlivé řízení. Je nepochybné, že jedním z významných aspektů spravedlivého řízení je právě přístup k orgánům veřejné moci na vnitrostátní úrovni. Garance spravedlivého procesu přitom dopadá na všechna řízení před orgány veřejné moci, tj. jak na řízení před soudem, tak na řízení před jiným orgánem, zejména správním.“* (zvýrazněnou pasáž podtrhl právní zástupce, pozn. soudu) Tyto závěry je dle žalobkyně možno bezezbytku vztáhnout i na její případ. Žalovaný argumentoval tím, že možnost upuštění od povinnosti osobního podání žádosti se vztahuje na důvody zvláštního zřetele hodné, kvůli nimž žadatel momentálně, objektivně, skutečně není schopen se na zastupitelský úřad dostavit, a neúspěšné pokusy o registraci v tzv. systému Visapoint nebo neúspěšné pokusy o telefonické objednání takovým důvodem nemohou být. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku obdobnou situaci řešil ve vztahu k nemožnosti dovolat se na tzv. call-centrum a sjednat si termín k podání žádosti o vízum. Uvedl k tomu: *„Prostřednictvím daného institutu lze tedy zohlednit situace, které budou cizinci důvodně bránit v osobním podání žádosti o udělení víza přímo na daném zastupitelském úřadě. O jaké typové případy v praxi půjde, zda se má jednat pouze o případy překážek osobní účasti, které jsou na straně cizince, nebo též o případy překážek na straně zastupitelského úřadu, zákon o pobytu cizinců žádným způsobem ani neupravuje ani nenaznačuje. Každé takové posouzení tedy závisí na úvaze zastupitelského úřadu, který by měl při svém rozhodování zohlednit všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti.“* (zvýrazněnou pasáž podtrhl právní zástupce, pozn. soudu) Podle žalobkyně ani současná právní úprava nevylučuje, aby důvodem prominutí osobního podání žádosti o pobyt byly překážky na straně zastupitelského úřadu. V současnosti je na Velvyslanectví zavedena kombinace telefonického objednávání k podání žádosti, objednávání v rámci tzv. živé fronty a objednávání prostřednictvím e-mailu. Telefonické objednávání je prováděno v pondělí, ve tři hodiny ráno středoevropského času a objednává se na následující týden, kdy po vyčerpání „kapacity“ je objednávací linka odpojena. Na tuto objednávací linku se právní zástupce žalobkyně pokouší opakovaně neúspěšně dovolat. Objednávací linka je vždy obsazená a je odpojena zhruba po hodině. Objednávání e-mailem je možno vždy začátkem kalendářního měsíce provést na měsíc dopředu. I kapacita tohoto způsobu objednávání (které je zatím provozováno 2 měsíce) je vyčerpána po krátké době, o čemž Velvyslanectví

informuje na své webové stránce. Právní zástupce žalobkyně uvedl, že telefonicky se mu nepodařilo doposud objednat ani jednoho klienta a prostřednictvím e-mailu uspěl v případě dvou klientů. K obdobné situaci se vyjadřoval i Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku, kde závěrem uvedl: *„K tomu městský soud přihlédne v dalším řízení, v němž je vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozhodnutí. Jeho východiskem je již zmíněná regulace a kontrola imigrace prováděná státem prostřednictvím procesu udělování víz, která je zcela legitimní, ale musí být též legální, tj. prováděná na základě zákonem jasně stanovených postupů a pravidel. Jedině tak lze dostat požadavkům právní jistoty, předvídatelnosti a zákazu libovůle, které plynou z ústavně zakotvených náležitostí demokratického právního státu. Samotné stanovení těchto pravidel je přitom věcí spíše politickou, než právní a záleží na každém státu, jaké má v dané oblasti představy a potřeby a jakým způsobem je projektuje do příslušné vnitrostátní právní úpravy, kterou je potom také vázán a musí ji dodržovat. Z tohoto pohledu tedy bude muset městský soud v dalším řízení opětovně posoudit postup Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji, který vyústil v přípis - rozhodnutí ze dne 14. 8. 2008, který stěžovatel napadl s tím, že zřízení tzv. call-centra a s ním spojená poplatková povinnost a sdělení osobních údajů představovalo v podstatě faktickou překážku v podání žádosti o udělení víza na daném zastupitelském úřadě osobně, pročez tuto žádost podal poštou.“* Tyto závěry Nejvyššího správního soudu jsou významné i z hlediska argumentace žalovaného uvedené v závěru odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde tvrdí, že zastupitelské úřady mohou při sjednávání termínů k podávání žádostí v různých zemích aplikovat rozdílná pravidla, a to s ohledem na značně rozdílné podmínky při výkonu vízové agendy v jednotlivých zemích, kde mimo jiné uvádí např. rozdíly v „přístupu žadatelů“ nebo snahy o obcházení stanovených pravidel ze strany žadatelů. Žalobkyně upozornila, že z webových stránek Velvyslanectví ani z jeho úřední desky není možno zjistit, kým, kdy a na základě jakých hledisek byl stanoven současný objednávací systém, zejména na základě čeho byla stanovena „kapacita“ počtu žádostí, které je Velvyslanectví ochotno týdně přijímat. Pokud se týká objednávání k podání žádosti v rámci tzv. živé fronty, které je na Velvyslanectví prováděno každé úterý a čtvrtek, pak toto probíhá způsobem, který žalobkyně není schopna a ani ochotna zkusit. Objednávání v rámci tzv. živé fronty probíhá tak, že se před Velvyslanectvím kolem čtvrté hodiny ranní shromáždí několik desítek až stovek žadatelů z celého Vietnamu. Kolem 4:30 hod. ráno se dostaví pracovníci policie, kteří z vysokých kovových zábran vytvoří dráhu, která je na jednom užším konci otevřená a na druhém končí zábranou o šířce asi 2,5 metru. Všichni žadatelé se pak v určitém okamžiku snaží co nejdříve dostat z užší otevřené strany k zábraně, kdy prvních deset je oprávněno zůstat čekat před Velvyslanectvím. Jedná se o závod, který jsou schopni absolvovat jenom mladí a zdatní uchazeči o zaměstnaneckou kartu. Starší zkušení pracovníci středního věku nebo fyzicky méně zdatní žadatelé mají minimální šanci uspět. Bezprostředně po doběhu pracovníci policie pořizují fotografie těch, kteří doběhli mezi prvními, aby předešli sporům mezi žadateli. Prvních deset pak je ještě samostatně vyfotografováno před Velvyslanectvím, aby je o jejich místa již nemohl nikdo připravit. Pouze těchto deset žadatelů pak zůstává až do 8:45 hod., kdy pracovník Velvyslanectví sepíše jejich seznam, a pak se dostaví v 11:00 hod. a podají svoje žádosti.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě k žalobní argumentaci nejprve uvedl, že je třeba předeslat, že ustanovení zákona o pobytu cizinců týkající se

dlouhodobých víz, resp. pobytových titulů, nelze vykládat izolovaně od základního účelu tohoto zákona jako celku. Tímto základním účelem je veřejný zájem na kontrolované migraci, nikoliv ochrana subjektivních práv jednotlivců - občanů cizích států. Obecně tedy nelze hovořit o právu občana cizího státu pobývat na území České republiky. Dále pak žalovaný uvedl následující:

11. K bodu 1. a) žaloby konstatoval, že tvrzení žalobkyně, že od data účinnosti novely zákona o pobytu cizinců mohou žadatelé (v případě objektivně doložitelných důvodů, proč nemohou žádost o pobytový titul podat osobně) podat svou žádost jakýmkoli jiným způsobem a i řízení o takovéto žádosti musí být zastupitelským úřadem zahájeno dnem, kdy tato žádost došla zastupitelskému úřadu, je nesprávným výkladem § 169d zákona o pobytu cizinců z hlediska jeho systematiky a účelu. Předně, tvrzení žalobkyně je v přímém rozporu s účelem, pro který byla novelizace zákona o pobytu cizinců (pod č. 222/2017 Sb.) přijata. Účelem novelizace bylo stanovit pevná pravidla právě proto, aby nedocházelo k obcházení povinnosti osobní účasti, přičemž možnost upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o pobytový titul na základě správního uvážení zastupitelského úřadu byla v zákoně obsažena již dříve a na této možnosti novelizace nic neměnila. Správnost postupu Velvyslanectví, které nepřijalo žádost podanou na jiný pobytový titul, než žadatelce umožňovala registrace v systému Visapoint, potvrdil Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 17. 5. 2018, sp. zn. 5 A 187/2017, bodě 23 (obdobně též rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 5. 2018, sp. zn. 50 A 77/2018, bod 25). Zákon o pobytu cizinců stanoví v § 169d odst. 1, že žádost je cizinec povinen podat osobně. V § 169d odst. 2 pak zákon o pobytu cizinců stanoví, co se tímto osobním podáním rozumí: *„Osobním podáním žádosti se rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon.“* Konečně v § 169d odst. 3 [zákona o pobytu cizinců] dal zákonodárce zastupitelskému úřadu možnost v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. V takových případech se logicky nepředpokládá, že se žadatel skutečně osobně dostaví a řízení je podle dikce § 169d odst. 3 [zákona o pobytu cizinců] skutečně zahájeno dnem, kdy žádost (nepodaná osobně) dojde zastupitelskému úřadu, např. poštou. V daném případě však taková situace nenastala, protože žalobkyně se na zastupitelský úřad osobně ve fyzickém smyslu dostavila, aniž však byla předem objednána v systému Visapoint, a její zmocněný zástupce využil plnou moc jiného žadatele, který byl naopak v systému Visapoint zaregistrován. Podmínka osobní přítomnosti se v daném případě váže k žádosti, k níž si žadatel předem sjedná termín, nikoli k žádosti jiné, kterou podá až na místě. Tvrzenou fyzickou přítomnost žalobkyně v blízkosti Velvyslanectví nelze považovat za splnění podmínky osobní přítomnosti.
12. K bodu 1. b) žaloby uvedl, že § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců výslovně stanoví, že zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Změna, kterou novelizace oproti předchozí právní úpravě přináší, tedy spočívá v tom, že zákon výslovně vyžaduje, aby cizinec důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání doložil. Upuštění od povinnosti osobního podání je řešením subsidiárním, k němuž lze přistoupit pouze ve výjimečných případech, zatímco osobní podání žádosti je zákonem preferovaná varianta. Žádosti o upuštění od povinnosti

osobního podání může zastupitelský úřad vyhovět na základě správního uvážení, jestliže shledá daný případ jako odůvodněný konkrétními okolnostmi skutečně znemožňujícími toto podání a nesoucími pro žadatele, resp. jeho zákonného zástupce, nepřiměřenou zátěž (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, sp. zn. 10 Azs 219/2015, bod 26, a rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 50 A 77/2018, bod 26). V konkrétním případě je navíc argumentace judikaturou Krajského soudu v Plzni a Nejvyššího správního soudu nepřipadná, protože se týkala situace nezletilé žadatelky o pobyt, kdy se její zákonní zástupci nemohli osobně dostavit k podání žádosti. Nevztahuje se tudíž na situaci, v níž se v době podání žádosti nacházela žalobkyně. Tvrzené důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání spočívající v několika neúspěšných pokusech získat registraci v systému Visapoint nebyly natolik závažné a výjimečné, aby upuštění od povinnosti osobního podání odůvodňovaly.

13. K bodu 1. c) žaloby žalovaný uvedl, že žalobkyně si v daném bodě žaloby odporuje, když přiznává, že v důsledku novely zákona o pobytu cizinců již podání nouzovými „kreativními“ způsoby není možné, ale je třeba dodržet zákonný postup popsáný v § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně dále namítala, že registrace prostřednictvím systému Visapoint není a nebyla jakožto způsob sjednání termínu osobního podání žádosti v zákoně nijak stanovena a že informace Velvyslanectví s odvoláním na § 169f zákona o pobytu cizinců je nesprávná a že oznámená možnost registrace na 30 dní dopředu je nepravdivá. K tomu žalovaný uvedl, že § 169f zákona o pobytu cizinců jednoznačně stanoví, že *žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce*. V době podání žádosti žalobkyně zveřejnilo Velvyslanectví na úřední desce, že žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti prostřednictvím systému Visapoint. Ustanovení § 169f zákona o pobytu cizinců tedy představuje zákonné zmocnění pro zastupitelský úřad určit, jakým způsobem si žadatel musí sjednat termín osobního podání žádosti. Velvyslanectví pak určilo, že tímto způsobem je registrace prostřednictvím systému Visapoint. Toto tvrzení podpořil i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 17. 5. 2018, sp. zn. 5 A 187/2017, bodě 21 a 22. To, že žalobkyně nemohla získat přes systém Visapoint termín k podání žádosti, zatímco jiný žadatel ano, svědčí naopak tomu, že systém Visapoint BYL funkční, protože plnil svoji regulační funkci. Skutečnost, že se žalobkyně nepodařilo zaregistrovat z důvodu nedostatku volných termínů a tedy bez vlastního zavinění, neruší správnost postupu zastupitelského úřadu, který musel takovou žádost posoudit jako nepřijatelnou. Pokud je počet termínů k podání žádosti o pobytový titul omezený a v důsledku toho se k podání žádosti nemohou zaregistrovat všichni zájemci o tento pobytový titul, znamená to, že zájem je mnohem vyšší, než by odpovídalo kapacitním možnostem zastupitelského úřadu všechny žádosti zpracovat, a že dotčený systém pouze plní funkci, pro kterou byl zaveden. K tvrzení žalobkyně, že ke dni 31. 10. 2017 byl provoz systému Visapoint ukončen, a k její poznámce, že i náměstek ministra zahraničních věcí odpovědný za konzulární záležitosti v rozhovoru pro týdeník Respekt dne 3. 11. 2017 připustil, že MZV si bylo nezákonosti systému Visapoint a jeho vrcholné neetičnosti vědomo nejméně od seznámení se s rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z května 2017, a přesto MZV vyčkávalo s ukončením provozu do vypršení smlouvy s provozovatelem, žalovaný uvedl, že tvrzení žalobkyně jsou účelově vytržena z kontextu. K dotazu novinářky „Mezi vámi na úřadě nebyla debata o tom, že Visapoint je minimálně vrcholně neetický, protože stát nabízí prostor pro kupčení s jeho

výsostnou pravomocí rozhodnout, kdo dostane šanci podat žádost o vízum do země? “ totíž náměstek Š. odpověděl: „Vrcholná neetičnost je tak to jediné, co jsme si mohli říkat. A taky jsme si to říkali. Bojujete se systémem, u kterého víte, že se asi děje, ale nikdo vám to neřekne na rovinu. Ani policie - která se na naši žádost na věc podívala v roce 2011 a uzavřela, že k ničemu nezákonnému nedochází -, ani tajné služby, které také neměly nic v ruce.“ Výše uvedené vyjádření náměstka M.Š. se především týkalo pochybností ohledně kontroly poskytovatele správy systému Visapoint ze strany MZV. Z uvedeného výroku ovšem nelze nijak dovodit, že by MZV jakkoliv podporovalo nezákonný projekt. Žádná nezákonnost ve vztahu k systému Visapoint nebyla prokázána ani ze strany Policie ČR, ani ze strany tajných služeb. Bez ohledu na to žalovaný konstatoval, že s ukončením fungování tohoto systému se nic nemění na tom, že počet žadatelů, který je Velvyslanectví z hlediska svých kapacit schopno obsloužit, zůstává omezený. Registrace přes systém Visapoint měla v době podání žádosti žalobkyní oporu v zákoně (viz výše). Argumentace žalobkyně, že byla v tomto kontextu nucena k podání žádosti vyžadováním registrace, což ji nakonec poškodilo, je proto zavádějící.

14. K bodu 2. žaloby žalovaný konstatoval, že podle názoru žalobkyně může být objektivním důvodem pro upuštění od povinnosti osobního podání cokoli, co žadateli v osobním podání žádosti brání, tj. i skutečnost, že systém Visapoint v daném období fakticky neumožňoval sjednání termínu pro osobní podání žádosti o dlouhodobý pobyt. Dle žalovaného je tento výklad nesprávný. Důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání posuzuje vždy zastupitelský úřad na základě svého správního uvážení a musí se jednat o důvody, které žadateli objektivně brání v tom dostavit se fyzicky k osobnímu podání žádosti. V praxi se jedná zejména o důvody zdravotní nebo sociální. Nemůže se však jednat o důvody tkvící v tom, že žadatel nebyl úspěšný v získání termínu prostřednictvím registračního systému, který, viděno jeho pohledem, údajně neplní svoji funkci. Zde znovu platí vyjádření žalovaného k bodu 1. b), v němž se s odvoláním na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, sp. zn. 10 Azs 219/2015, uvádí, že zákon bližší podmínky pro upuštění od povinnosti osobního podání nespecifikuje. Navíc, i pokud žalobkyně tvrdí, že žádost podala osobně ve fyzickém smyslu, je třeba zdůraznit, že podmínka osobní přítomnosti se v dané souvislosti váže k žádosti, k jejímuž podání si žadatel předem sjedná termín osobního podání, nikoli k žádosti jiné, kterou žadatel podá až na místě, jak uvedeno výše. Z okolností v dotčené věci tedy nelze fyzickou přítomnost žalobkyně na Velvyslanectví považovat za splnění podmínky osobní přítomnosti ve smyslu § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
15. K bodu 3. žaloby žalovaný odkázala na své vyjádření k bodu 1. c) žaloby s tím, že zákon naopak stanoví konkrétní způsob sjednání termínu, a to tím, že v § 169f zmocňuje zastupitelský úřad, aby při zvážení místních podmínek určil, jakým způsobem má žadatel žádost podat. Ustanovení § 169f představuje tedy zákonné zmocnění pro zastupitelský úřad určit v kombinaci s ustanovením § 169d, jakým způsobem si žadatel musí sjednat termín osobního podání žádosti. Velvyslanectví pak určilo, že tímto způsobem je registrace prostřednictvím systému Visapoint. Tento způsob pak byl pro žadatele závazný, a pokud jej žadatel nerespektoval, dal zákon zastupitelskému úřadu v § 169h možnost žádost nepřijmout.
16. K bodu č. 4 žaloby žalovaný odkázal na své vyjádření k bodu 2. žaloby s tím, že z hlediska systematiky § 169d, § 169f a § 169h zákona o pobytu cizinců nebyla v daném případě žádost podána osobně, neboť žadatelka nesplnila podmínku osobní přítomnosti, a sice

předchozí registrace na daný pobytový titul. Zastupitelský úřad tak pravomoc k zastavení řízení v daném případě měl. Co se týče tvrzení žalobkyně, že zákon neobsahuje žádná pravidla, která by stanovila, kdo, jakým způsobem a v jakém rozsahu je oprávněn určit dobu pro podání jednotlivých druhů a účelů pobytových oprávnění, a že s odvoláním na Listinu má cizinec právo na podání žádosti o pobytové oprávnění zaručeno v čl. 36 odst. 1 Listiny, přičemž podmínky a podrobnosti upravuje zákon podle čl. 36 odst. 4 Listiny, žalovaný opětovně konstatoval, že tato argumentace je zavádějící. Zákonodárce ponechal na zastupitelském úřadu organizaci způsobu podávání žádostí (§ 169d odst. 2 ve spojení s § 169f zákona o pobytu cizinců). Učinil tak zcela záměrně, a to z legitimního důvodu týkajícího se místních rozdílů. Vzhledem k tomu, že objektivně existují veliké rozdíly mezi zeměmi týkající se poptávaného počtu žádostí, přístupu žadatelů, jazykových možností úřadu, jazykových znalostí žadatelů, snah o obcházení stanovených pravidel ze strany žadatelů atd., musí být nutně i způsob organizace vízové agendy na konzulárních úřadech České republiky v zahraničí rozdílný (např. ze 116 zastupitelských úřadů používalo Visapoint pouze 37 úřadů, ve zbytku byly zavedeny jiné objednávací způsoby). Z uvedeného vyplývá, že zákonodárce použitou konstrukcí neporušil zásadu rovnosti ani se nedopustil diskriminace na základě státní příslušnosti, jelikož zajistil, že na rozdílné situace se budou aplikovat rozdílná pravidla, a to s ohledem na značné rozdílné podmínky při výkonu vízové agendy v jednotlivých třetích zemích. Opatření spočívající v ponechání rozhodování o organizaci náběru žádostí na zastupitelském úřadu se proto jeví jako přiměřené a správné. Ostatně, ze shodných premis vychází i zacházení s příslušníky třetích států v rámci Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009, ze dne 13. července 2009, o kodexu Společenství o vízech (Vízový kodex). Je tedy třeba uzavřít, že způsob organizace podávání žádostí o pobytová oprávnění stanovený zákonem o pobytu cizinců není svévolný, sleduje legitimní cíl a volí k jeho dosažení přiměřené prostředky. Tento způsob organizace není v rozporu s Listinou, resp. s ústavním pořádkem. Pokud žalobkyně odkazuje na čl. 36 odst. 1 a 4 Listiny, který zaručuje každému možnost domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu s tím, že podmínky a podrobnosti upravuje zákon, je tento ústavně-právní požadavek beze zbytku naplněn § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení ukládá žadatelům o jednotlivá pobytová oprávnění, 1. aby se k podání žádosti dostavili osobně ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, 2. aby žádost podali osobě přímo podílející se na výkonu pravomoci správního orgánu a 3. aby se dostavili v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění. Úprava těchto záležitostí je zákonodárcem záměrně ponechána na veřejnoprávní metodě regulace činnosti správního orgánu. Zde je vhodné připomenout rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, sp. zn. 10 Azs 153/2016, bod 101: *„Je na veřejné správě, jakým způsobem „technicky“ uspořádá vyřizování žádostí o nejrůznější pobytová oprávnění, tak, aby je byla schopna za přiměřených nákladů zvládat.“*

17. K bodu 5. žaloby žalovaný konstatoval, že novela zákona o pobytu cizinců č. 222/2017 Sb. prostřednictvím § 169d odst. 2, § 169f a § 169h výslovně zmocňuje zastupitelské úřady k provádění regulace podávaných žádostí o dlouhodobá víza nebo žádostí o pobytové tituly na zastupitelských úřadech tak, aby správní úřad zajistil svoje efektivní fungování i tváří v tvář poptávce násobně převyšující jeho kapacitu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve své judikatuře ze dne 30. 5. 2017 (rozsudek ve věci 10 Azs 153/2016-52) popisuje předešlý právní stav, který možnost takové regulace ve vztahu k jednotlivým typům pobytového oprávnění výslovně neupravoval. Zde je třeba znovu připomenout, že

to, že žadatelka nemohla získat přes systém Visapoint termín k podání žádosti, zatímco jiný žadatel ano, svědčí naopak tomu, že systém Visapoint byl funkční.

18. K bodu 6. žaloby žalovaný uvedl, že pravomoc zastupitelských úřadů k regulaci podávaných žádostí vyplývá ze systematiky § 169d odst. 2, § 169f a § 169h [zákona o pobytu cizinců], které stanoví podmínky pro podání žádosti o vízum či pobyt a v případě jejich nesplnění dávají zastupitelskému úřadu pravomoc řízení o žádosti nezhájít. Celý tento postup začíná tím, že žadatel je povinen se objednat k osobnímu podání žádosti, dříve přes systém Visapoint, nyní na základě telefonického objednávání. To, že Visapoint či telefonické objednávání nenabízejí takový počet termínů, které by byly schopny uspokojit všechny žadatele, je důsledkem značného převisu poptávky nad kapacitou několika zastupitelských úřadů ČR. V každém případě vyplývá ze zákonné možnosti zastupitelského úřadu zorganizovat si systém podávání žádostí podle místních podmínek (§ 169d odst. 2 ve spojení s § 169f zákona o pobytu cizinců). Zákonodárce ponechal na zastupitelském úřadu organizaci způsobu podávání žádostí. Učinil tak záměrně, a to z legitimního důvodu týkajícího se místních rozdílů (viz též argumentaci k bodu 4 žaloby výše). Regulačním nástrojem počtu žadatelů je dále pravomoc zastupitelského úřadu, obsažená v § 169h [zákona o pobytu cizinců], nezhájít řízení o žádosti v případě, kdy žadatel nesplnil podmínky pro podání žádosti. Legitimnost a legálnost tohoto požadavku je vysvětlena v rámci vyjádření k bodu 1. a) žaloby. K tvrzení žalobkyně, že kdyby se nedostavila k podání žádosti o dlouhodobý pobyt na základě registrace/telefonického objednání na jiný druh pobytového oprávnění, byla by její šance na podání žádosti o dlouhodobý pobyt minimální, žalovaný uvedl, že tímto postupem by však žalobkyně získala neoprávněnou výhodu na úkor těch žadatelů, kteří se k podání žádosti o dlouhodobý pobyt řádně zaregistrovali/telefonicky objednali. K tvrzení žalobkyně o netransparentnosti systému Visapoint, především pokud jde o to, podle jakých kritérií, jakým způsobem a kdo nastavoval počet žadatelů, žalovaný uvedl, že tyto aspekty fungování systému Visapoint závisely na kapacitách příslušného zastupitelského úřadu pro zpracování žádostí o pobytové tituly, které se v první řadě odvíjí od systemizace služebních a pracovních míst schvalovaných každoročně vládou podle § 17 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě. Dalšími faktory, které dotčenou kapacitu ovlivňují, jsou míra připravenosti žadatelů pro osobní podání žádosti, včetně kompletnosti náležitostí žádostí, komunikační schopnosti žadatelů, jakož i náročnost zpracování žádostí o jednotlivé pobytové tituly. V neposlední řadě kapacitu zastupitelského úřadu ovlivňuje i bezpečnostní situace. Kapacitu Velvyslanectví pro zpracování pobytových žádostí rovněž významně ovlivňoval počet žádostí podávaných tzv. alternativním způsobem. Systém Visapoint, po zadání počtu žádostí, které bylo v kapacitních možnostech příslušného zastupitelského úřadu vyřídit, pak přiděloval termíny k osobnímu podání žádosti automaticky, bez jakékoliv možnosti vnějšího ovlivnění, včetně ze strany pracovníků MZV a příslušného zastupitelského úřadu. K transparentnosti systému Visapoint pak přispěla i skutečnost, že každý žadatel, který nebyl úspěšný při registraci termínu k osobnímu podání své žádosti, byl tímto systémem informován, že jeho pokus nebyl úspěšný. Po celou dobu fungování objednávacího systému Visapoint (od 1. 5. 2009 do 31. 10. 2017) nezaznamenalo MZV zvýšený zájem o vysvětlení týkající se jeho technického fungování. Dotazy, které ohledně fungování systému Visapoint MZV obdrželo za 8 let jeho fungování, byly pracovníky MZV, popř. Velvyslanectví průběžně zodpovídány a jejich počet byl po celou tuto dobu stabilní. K tvrzení, že postup Velvyslanectví i žalovaného je v rozporu se Směrnicí 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 a že zákaz regulace počtu podaných žádostí za účelem sloučení rodiny lze

dovodit z čl. 8 této směrnice, žalovaný uvedl, že zmíněný čl. 8 této směrnice řeší něco jiného, primárně pak vyžadovanou dobu legálního pobytu rodinného příslušníka na území ČR s možností podpůrně zavést čekací lhůtu, tj. dobu, po které bude povolení uděleno, a omezení počtu podávaných žádostí se netýká. V této souvislosti žalovaný dodal, že objednávací systém, ať již Visapoint či systém telefonického objednávání, řeší jen organizaci podávání žádostí. Objednávací systém nezavádí a ani nemůže zavádět žádné kvóty. Jak již bylo několikrát vysvětleno výše, počet žádostí, které lze podat, logicky vyplývá z kapacitních možností zastupitelského úřadu a jeho organizace, podobně jako je tomu standardně u všech osobně podávaných žádostí u jiných orgánů veřejné správy. Nelze tudíž shledat za odporující Směrnici, když v důsledku procesních náležitostí podání žádosti stanovených vnitrostátním právem a kapacitních možností zastupitelského úřadu je v případě převisu poptávky po určitých pobytových titulech přijat jen určitý (omezený) počet žádostí.

19. K bodu 7. žaloby žalovaný k tvrzení žalobkyně o aplikovatelnosti rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Aps 6/2010-106 na její případ uvedl:

Zaprvé, uvedený rozsudek obsahuje ještě větu, kterou však žalobkyně do své argumentace nezařadila, a sice že „*podání žádosti o udělení víza některou ze zákonem předpokládaných forem je přitom dispozitivním úkonem cizince plynoucím ze zákona, jemuž odpovídá povinnost žádost na základě zákonem stanoveného postupu či podmínek přijmout.*“, přičemž zásadní význam má právě pasáž, kterou žalovaný podtrhl. Žadatel je povinen dodržet zákonem stanovené podmínky při podání žádosti tak, jak je stanovila novela zákona o pobytu cizinců, účinná od 15. 8. 2017, v §§ 169d odst. 2, 169f a 169h. Podle § 169f zákona o pobytu cizinců je žadatel povinen sjednat si termín osobního podání žádosti způsobem, který zastupitelsky úřad zveřejní na své úřední desce. Velvyslanectví v souladu s tímto ustanovením určilo jako způsob sjednání termínu pro osobní podání žádosti systém Visapoint. Z tohoto důvodu se mohl možností podat žádost domáhat pouze ten, kdo si takto stanoveným způsobem sjednal termín osobního podání žádosti.

Zadruhé, právní a skutková situace v době vydání uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu byla odlišná od té, která nastala v době podání žádosti žalobkyní. Stěžovatel tehdy odmítl zaregistrovat se v call-centru a uhradit registrační poplatek s tím, že mu zákon takovou povinnost neukládá. Současné platné znění zákona o pobytu cizinců však v § 169d jednoznačně stanoví, že *žádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Osobním podáním žádosti se rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon.*

Zatřetí, k citované pasáži z rozsudku Nejvyššího správního soudu, podle které mezi důvody zvláštního zřetele hodné, které odůvodňují upuštění od povinnosti osobního podání, lze zařadit i překážky na straně zastupitelského úřadu, tedy v daném případě nemožnost zaregistrovat se v systému Visapoint, žalovaný odkázal na své vyjádření k bodu 2. Z logiky věci tedy překážkou na straně zastupitelského úřadu nemůže být registrační systém Visapoint, neboť ten v rozhodné době funkční byl, protože umožnil registraci jiným žadatelům. Co se týče tvrzení žalobkyně ohledně údajné absence zákonem

stanovených postupů a pravidel pro regulaci imigrace na zastupitelském úřadě, žalovaný odkázal jednak na svoji úvodní poznámku a jednak na své vyjádření k bodu 3. žaloby. K námitce, že telefonické objednávání je prováděno v pondělí ve tři hodiny ráno středoevropského času, se uvádí, že tento čas je logickým důsledkem faktu, že na Velvyslanectví podávají žádosti občané Vietnamu/osoby s trvalým pobytem ve Vietnamu. K námitce, že se prostřednictvím telefonické linky objednává na celý následující týden, kdy po vyčerpání kapacity je objednávací linka odpojena, je nutno uvést, že linka není po vyčerpání volných slotů odpojena, nýbrž je přepnuta na záznamník, který žadatelům sděluje, že již volná místa nejsou a telefonické objednávání bude znovu zahájeno následující pondělí v 9 hodin. Velvyslanectví v průběhu týdne několikrát tuto skutečnost ověřuje, aby se ujistilo, že žadatel tuto informaci dostane. Navíc je tato informace na webové stránce úřadu. K omezené kapacitě objednávání e-mailem se odkazuje na vyjádření k bodu 1. c) s tím, že omezení počtu termínů k podání žádosti je důsledkem mnohonásobně převyšujícího zájmu na určitých pobytových titulech na jedné straně a kapacitních možnostech Velvyslanectví všechny žádosti zpracovat na straně druhé. Ke kritice objednávání v tzv. „živé frontě“ se uvádí, že pravomoci Velvyslanectví se nevztahují a nemohou vztahovat na situace, které se odehrávají v prostoru mimo zastupitelský úřad. Situace způsobené organizováním tzv. „živé fronty“, které popisuje žalobkyně, nelze přičítat systému samotnému, ale snahám o jeho zneužívání a obcházení ze strany žadatelů, jejich zástupců či různých zprostředkovatelů, jejichž důsledkem je pak regulativní postup místní policie. V této souvislosti se nicméně uvádí, že systém objednávání cestou tzv. „živé fronty“ byl ukončen ke dni 20. 3. 2018, a to právě z důvodů, které žalobkyně uvedla.

20. Žalovaný uzavřel, že na základě shora uvedeného má za to, že napadené rozhodnutí nevybočuje ze zákonných mezí a bylo vydáno v řízení, které probíhalo v souladu s platným právem. Úvahy žalovaného jsou plně v souladu se správním spisem a v souladu se zásadami logického myšlení a nejsou ani jinak vadné. Na zjištěné okolnosti byly správně aplikovány právní normy. Jednotlivá žalobní tvrzení jsou vyvrácena.

IV.

Replika žalobce

21. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného odkázal na rozsudky Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. 50 A 2/2018, a ze dne 4. 6. 2018, sp. zn. 50 A 79/2017, kterými bylo rozhodnuto v obdobných věcech.

V.

Posouzení věci soudem

22. Vzhledem k tomu, že žalobkyně výslovně souhlasila a žalovaný ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy nevyjádřil nesouhlas s projednáním věci bez jednání, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) o věci samé bez jednání.
23. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
24. Podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení

je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu.

25. Podstatou sporu mezi účastníky řízení je, zda ustanovení „§ 169d odst. 2, § 169f a § 169h výslovně zmocňuje zastupitelské úřady k provádění regulace (filtrace) podávaných žádostí o dlouhodobá víza nebo žádostí o pobytové tituly již na zastupitelských úřadech“, resp. zda „regulačním nástrojem počtu žadatelů je dále pravomoc zastupitelského úřadu, obsažená v ustanovení § 169h, nezahájit řízení o žádosti v případě, kdy žadatel nesplnil podmínky pro podání žádosti“.
26. Podle § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců se osobním podáním žádosti rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon. Povinnost osobního podání žádosti se vztahuje i na zákonného zástupce. Podmínka osobního podání žádosti se považuje za splněnou v případě podání žádosti zastupitelskému úřadu prostřednictvím fyzické nebo právnické osoby, se kterou má Česká republika uzavřenou smlouvu o přijímání žádostí (dále jen „externí poskytovatel služeb“), jde-li o žádost takového druhu, jehož shromažďováním a předáváním je externí poskytovatel služeb pověřen.
27. Podle § 169f zákona o pobytu cizinců je žadatel povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce.
28. Podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o prodloužení doby platnosti dlouhodobého víza a doby pobytu na území na toto vízum nebo žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu nepřijatelná, jestliže si cizinec předem nesjednal termín podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem stanoveným tímto zákonem.
29. Soud se neztotožňuje se závěry správních orgánů. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Z existence právě citovaného ustanovení Listiny vyplývá, že pokud by měl být správní orgán oprávněn „provádět regulaci (filtraci) podávaných žádostí“ či „provádět regulaci počtu žadatelů“, muselo by toto oprávnění být stanoveno zákonem. K tomu nedošlo, neboť žádné ustanovení zákona o pobytu cizinců ani jiného zákona správní orgán k takovému postupu neopravňuje.
30. Zákon o pobytu cizinců v ustanovení § 169d odst. 2 pouze stanoví povinnost podat žádost „osobně osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti a v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon.“ V ustanovení § 169f pouze stanoví „povinnost předem

si sjednat termín osobního podání žádosti způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce“. V ustanovení § 169h odst. 1 písm. a) zákona pouze stanoví, že „pokud cizinec předem nesjedná termín podání žádosti způsobem stanoveným zákonem o pobytu cizinců, je žádost nepřijatelná“.

31. Na tomto místě je vhodné poukázat na existenci ustanovení § 4 odst. 1 věty první a § 4 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
32. Podle § 4 odst. 1 věty první správního řádu je veřejná správa službou veřejnosti.
33. Odborná literatura *Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 37 a násl. k výkladu právě citovaného ustanovení uvádí: „V § 4 je vyjádřena zásada dobré správy, která má velký význam pro vztah správního orgánu a účastníků řízení. Pod dobrou správou lze však spatřovat nejen spolupráci správního orgánu s účastníky řízení, ale rovněž vzájemnou spolupráci mezi správními orgány navzájem, která je vyjádřena v § 8 odst. 2. Z této zásady plyne například povinnost správního orgánu pomoci odstranit nedostatky podání (viz § 37 odst. 3, resp. § 45 odst. 2), vyrozumět o způsobu vyřízení jeho podnětu (§ 42, § 78 odst. 1, § 94 odst. 1) apod. Ustanovení § 4 odst. 1 označuje veřejnou správu za službu veřejnosti, která by měla být chápána rovněž v tom smyslu, aby byla jednotlivá ustanovení správního řádu vykládána pokud možno ve prospěch dotčených osob. V praxi se tato zásada uplatní například také v situacích, kdy zákon přímo nestanoví správnímu orgánu povinnost něco vykonat, ale správní orgán provede nebo strpí určité činnosti ve prospěch dotčené osoby právě s odkazem na to, že veřejná správa je službou veřejnosti (např. umožní nahlédnutí do spisu i mimo úřední hodiny). Ze zásady dobré správy a součinnosti s účastníky lze dovodit, že pokud to konkrétní podmínky umožňují, může správní orgán jednat s účastníky i mimo úřední hodiny.“*
34. Podle § 4 odst. 4 správního řádu správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.
35. Shora uvedená odborná literatura k tomu uvádí: „Ustanovení § 4 odst. 4 stanoví, že správní orgán nesmí bránit dotčeným osobám v uplatňování jejich práv a oprávněných zájmů (např. činit podání podle § 37, nahlízet do spisu podle § 38, vyjádřit se podle § 36 odst. 3 před vydáním rozhodnutí ve věci k podkladům rozhodnutí apod.).“
36. Poučnými pro nyní souzenou věc mohou být i závěry, ke kterým Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 21. 10. 2014, č. j. 6 Afs 144/2014-42 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde uvedl: „Zásadu součinnosti však nelze vykládat tak široce, že by snad daňové subjekty byly povinny bezvýhradně podřizovat uplatňování svých procesních práv podmínkám stanoveným správcem daně. V daném případě je zřejmé, že překážky, které podle stěžovatele zabránily vyhovět požadavku zástupkyně žalobkyně na nahlížení do spisu, ležely na straně správce daně, byly čistě organizačního charakteru a nebyly ani zdaleka nepřekonatelné. V prvním případě (pátek 9. ledna 2009) se zástupkyně žalobkyně dostavila na finanční úřad sice mimo úřední hodiny, avšak tři dny poté, co e-mailem avizovala finančnímu úřadu, že tak hodlá v uvedený den učinit a svého práva nahlízet do spisu tak využít. Nejvyšší správní soud má za to, že tím bylo povinnosti spolupráce učiněno zadost a rozhodně nelze rozšiřovat její dosah do té míry, že by snad žalobkyně byla v takovém případě odkázána vyčkat na „posvěcení“ své návštěvy ze strany finančního úřadu. Bylo-li snad opravdu potřeba spis jakkoliv připravovat k nahlížení, mohla tak pověřená pracovnice učinit ve dnech předcházejících návštěvě zástupkyně žalobkyně. Osobní přítomnost pověřené pracovnice u nahlížení jistě nezbytná nebyla a mohla ji v samotný den, kdy mělo

nahlížení proběhnout, zastoupit jiná pracovnice. Pokud by snad překážkou pro popsany postup měla být nedostatečná operativnost elektronické podatelny finančního úřadu při evidování došlých podání, pak takovou okolnost nelze přičítat k tíži žalobkyni. Odlišně by snad bylo možno posuzovat jen situaci, pokud by oznámení žalobkyně učinila s nedostatečným předstihem v řádu hodin, v tomto případě však mezi předchozím oznámením a návštěvou finančního úřadu uběhly dva celé pracovní dny.“

37. Nejvyšší správní soud dal zcela jednoznačně najevo, že je neakceptovatelné, aby správní orgány bránily dotčeným osobám v uplatňování jejich práv a oprávněných zájmů obstrukčním jednáním, které vyvěrá výhradně „z překážek ležících na straně správního orgánu, které jsou čistě organizačního charakteru a nejsou ani zdaleka překonatelné“.
38. Z ustanovení § 169d odst. 2, § 169f ani § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ani jakéhokoli jiného zákona nevyplývá, že by pro účely aplikace zákona o pobytu cizinců byla vyloučena platnost základních zásad činnosti správních orgánů uvedených v § 2 až 8 správního řádu. Je proto nezbytné jednotlivá ustanovení zákona o pobytu cizinců „vykládat pokud možno ve prospěch dotčených osob“, resp. ve smyslu naplnění základních zásad činnosti správních orgánů.
39. Z pohledu ustanovení § 4 odst. 1 věty první a § 4 odst. 4 správního řádu je třeba na ustanovení § 169d odst. 2, § 169f a § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nahlížet tak, že správní orgán je sice povinen „určit dobu pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění“ (§ 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců), a „stanovit a na úřední desce zveřejnit způsob sjednání si termínu osobního podání žádosti“ (§ 169f zákona o pobytu cizinců), avšak není oprávněn tak učinit za účelem popření zásady „dobré správy“ či „bránění dotčeným osobám v uplatňování jejich práv a oprávněných zájmů“.
40. Výklad, který zaujaly správní orgány, je tak v přímém rozporu s ustanovením čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a základními zásadami činnosti správních orgánů, zejm. ustanovením § 4 odst. 1 věty první a § 4 odst. 4 správního řádu.
41. Nad rámec tohoto závěru je vhodné upozornit na to, že nestanoví-li zákon výslovně jinak, je každý správní orgán povinen přijmout veškerá podání. K tomu je povinen uzpůsobit svoji činnost. Pokud tak správní orgány neučiní, v nyní souzené věci navíc „zcela záměrně“, je jejich povinností přijmout i žádosti podané „nouzovým“ způsobem, jak vyplývá ze závěrů, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud ve zdola citovaném rozhodnutí rozšířeného senátu. Je zcela nepřijatelné, aby správní orgány bez výslovného zákonného zmocnění omezovaly počty podaných žádostí uměle vytvořenými překážkami ležícími čistě na jejich straně. Má-li být počet podaných žádostí omezen například určitými „kvótami“, je nezbytné, aby tyto „kvóty“ stanovil zákon, nebo aby je výslovně zákon některému ze správních orgánů stanovit umožnil.
42. Ke kvalitám a funkčnosti „objednávacího systému Visapoint“ se několikrát vyjádřil Nejvyšší správní soud.
43. V rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, Nejvyšší správní soud v bodech 92 až 101 uvedl: „Jak již bylo vyloženo shora v části IV. 2. 1. tohoto rozhodnutí, pravou podstatou sporu, který vede žalobkyně, je dlouhodobé a systematické svévolné a neprůhledné jednání veřejné správy při výkonu některých jí zákonem svěřených kompetencí. Desítky žalob ve správním soudnictví by bývaly nemusely být podány, kdyby veřejná správa umožnila na zastupitelských úřadech podávat žádosti o příslušná bytová

oprávnění tak, aby všichni, kdo o to měli zájem, mohli tento úkon přiměřeně komfortním způsobem a v reálném čase učinit. Nejvyšší správní soud si je vědom, že zejména v zemích, kde existuje vysoký přetlak poptávky po zaměstnání v České republice nad nabídkou, kterou je Česká republika z politických, společenských a ekonomických důvodů ochotna akceptovat (typicky Vietnam či Ukrajina), musí existovat systém, který efektivně, tedy zejména za únosných nákladů, jež ponese český stát, dokáže zvládnout velkou masu žádostí o pobytová oprávnění nejrozličnějšího druhu, z nichž převážné většině nebude vyhověno. Česká republika má v zásadě neomezený prostor k úvaze, nakolik umožní státním příslušníkům té či oné země pracovat či vyvíjet jinou aktivitu v České republice; svou praxi v tomto ohledu může měnit podle svých potřeb. Není ani pochyb o tom, že právě v zemích jako Vietnam či Ukrajina se nabízí ke zvládnutí administrace žádostí využití informačních technologií. Tyto technologie však musí být používány způsobem, který strukturuje masu žadatelů podle pravidel, která nejsou svévolná a která pokud možno vyloučí rozhodování o žádostech na základě jiných než racionálních a férových kritérií. Jakýkoli jiný postup, a to v kterékoli fázi administrace žádostí, může být podle okolností nezákonným zásahem, proti kterému se dotčené osoby mohou bránit zásahovou žalobou. Se žalobkyní nicméně nelze souhlasit, považuje-li samotné zákonné zakotvení povinnosti osobního podání žádostí o povolení k taxativně vymezeným pobytům, stejně jako žádostí o taxativně vymezená víza (§ 169 odst. 14 věta první, § 170 odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců) za nesouladné s ústavně zaručeným právem na to, domáhat se stanoveným postupem svého práva u správního orgánu (čl. 36 odst. 1, 2. alt. Listiny základních práv a svobod). Požadavek osobního kontaktu žadatele s odpovědnými úředníky České republiky je pro takovéto účely zcela logický a slouží k tomu, aby si Česká republika mohla právě takto ověřit zejména totožnost, motivaci, osobní a další poměry žadatele a na základě toho zvážit bezpečnostní rizika a jiné aspekty související s následným uvážením, zda žadateli má, anebo nemá být vyhověno. Zejména pokud správní orgány adekvátně využívají ustanovení o možnosti upustit od osobního podání žádosti (§ 169 odst. 14 věta druhá, § 170 odst. 1 věta druhá), není důvodu o ústavní konformitě povinnosti osobního podání žádostí o některá povolení k pobytům či o některá víza jakkoli pochybovat. Po státu je však nutno požadovat, aby, pokud povinnost osobního podání žádosti stanovil, také vytvořil adekvátní podmínky pro to, aby tuto povinnost mohli žadatelé o pobyty či víza přiměřeným způsobem splnit. Uvedenou povinnost totiž stát nesmí zneužívat k jiným účelům, než kvůli nimž byla do zákonné úpravy vtělena (viz shora citaci z důvodové zprávy k návrhu zákona vyhlášeného pod č. 427/2010 Sb.), zejména ji nesmí zneužívat ke svévolnému faktickému bránění žadatelům své žádosti vůbec podat, a tím k faktickému znemožnění ucházet se o pobytová oprávnění v České republice. Judikatura správních soudů, která ostatně byla v detailech popsána výše, v minulosti za situace soustavné nevěle veřejné správy řídit se právními názory správních soudů vyvinula jakési „náhražkové“ a ze systémového pohledu absurdní metody, jak konkrétní žadatele o pobytová oprávnění ochránit tím, že se jim umožní podat příslušné žádosti způsoby jsoucími v řadě ohledů v rozporu se smyslem a účelem právní regulace v zákoně o pobytu cizinců. Takto judikatura dospěla i k závěru, že žádost podaná jako příloha stížnosti proti postupu pracovníka zastupitelského orgánu je žádostí účinně podanou, jakkoli takovéto okolnosti žádosti v podstatě znemožňují prvotní prověření žadatele pracovníkem zastupitelského orgánu v průběhu osobního podání žádosti a prověření klíčových náležitostí žádosti již při jejím podání. Uvedenou judikaturu nutno považovat za nouzovou reakci na dlouhodobě nezákonný postup veřejné správy. S desátým senátem je třeba souhlasit v tom, že musí být od sebe odděleny dva aspekty výše popsané situace. Na jedné straně účinky žádosti „nouzově“ podané způsobem, který je obecně vzato nežádoucí, avšak který je jedinou účinnou obranou žadatele před nezákonným

jednáním veřejné správy spočívajícím v tom, že mu neposkytne v přiměřené lhůtě možnost podání žádosti postupem zákonem standardně předpokládaným. Zde rozšířený senát konstatuje, že závěry judikatury o tom, že žádost je za takovýchto podmínek podána účinně, jsou v podmínkách dosavadního jednání veřejné správy zcela správné a jsou jediným alespoň v určité míře účinným nástrojem k ochraně práva žadatelů na to, domáhat se stanoveným postupem svého práva u správního orgánu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Dokud veřejná správa svůj přístup zásadně nezmění, není důvodu na nich cokoli měnit. Dalším aspektem věci je však samotné nezákonné jednání veřejné správy spočívající v řadě dílčích nezákonných postupů. V první řadě je nezákonným zásahem již samotná nemožnost získat v přiměřené době termín pro osobní podání žádosti; pokud vskutku k takovému stavu dochází, a to ať již jakýmkoli konkrétními mechanismy (tj. za využití systému Visapoint tam, kde zákon k jeho užití zastupitelský úřad opravňuje, i použitím jiných způsobů určení termínu pro osobní podání žádosti tam, kde povinnost předem si sjednat termín podání žádosti nelze žadateli uložit), jde nepochybně o nezákonný zásah zastupitelského úřadu do práva žadatelů na to, aby jejich žádost byla v přiměřené lhůtě přijata a posouzena. Na tuto prvotní nezákonnost navazuje podle poznatků plynoucích z jiných obdobných věcí již řešených Nejvyšším správním soudem jednání konkrétních pracovníků, jímž je žadatelům bráněno podat žádost bez předchozí (fakticky podle tvrzení žadatelů nemožné) registrace v systému Visapoint. Tato jednání mohou podle okolností být rovněž nezákonným zásahem, například již jen proto, že u konkrétního pobytového oprávnění nemusí ze zákona plynout povinnost žadatele předem si sjednat termín podání žádosti uložená mu zastupitelským úřadem, anebo proto, že jsou fakticky pokračováním předchozího šikanózního způsobu využití systému Visapoint ve vztahu k žadatelům o ta pobytová oprávnění, u nichž by požadavek předem si sjednat termín podání žádosti byl přípustný. Tím, že na žádost žadatele musí zastupitelský úřad s ohledem na judikaturu správních soudů i v některých případech nestandardního způsobu jejího podání hledět jako na řádně podanou, nejsou ještě bez dalšího „smazány“ případné nezákonnosti, jichž se v souvislosti s procesem podání žádosti veřejná správa mohla dopustit. Proto není ani důvodu k tomu a priori vyloučit ochranu proti takovýmto eventuálním nezákonnostem cestou žaloby na ochranu před nezákonným zásahem. Názor prvního senátu, že zásah do práv, proti kterému by bylo možno se bránit zásahovou žalobou, za dané situace nenastal, jestliže na podání žádosti učiněné nestandardním způsobem je třeba hledat jako na účinné, proto není správný. Závěrem rozšířený senát opakuje to, co Nejvyšší správní soud vyslovil ve stručnosti již ve shora zmíněném rozsudku ze dne 30. 8. 2012, č. j. 8 As 90/2011 - 62, č. 2756/2013 Sb. NSS. Je na veřejné správě, jakým způsobem „technicky“ uspořádá vyřizování žádostí o nejrůznější pobytová oprávnění tak, aby byla schopna je za přiměřených nákladů zvládat. Musí však v každém případě umožnit žadatelům takové žádosti v přiměřeném časovém horizontu a lidsky důstojným způsobem podat. Je na veřejné správě, zda ke splnění tohoto úkolu využije informační technologie, víceetapovou proceduru posuzování žádostí, prvky náhodného výběru, nástroje ekonomické regulace (správní poplatky v citelné výši) anebo kombinaci některých z těchto či jiných nástrojů. Zvolené nástroje však musí být založeny na racionálních a férových pravidlech a umožňovat průběžnou i následnou kontrolu toho, že nejsou zneužívány či používány svévolně.“

44. Závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu zcela platí i pro nový „systém telefonického objednávání v kombinaci s tzv. živou frontou“, neboť i tento nový systém byl vytvořen k dosažení stejného nezákonného účelu, ke kterému správním orgánům sloužil „objednávací systém Visapoint“.
45. Odkazem na závěry učiněné rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu bylo za účinnosti „objednávacího systému Visapoint“ i „systému telefonického objednávání

v kombinaci s tzv. živou frontou“, nezbytné na žádost žalobkyně, podanou sice „nouzovým“ způsobem, pohlížet jako na žádost podanou zcela řádně. Správní orgány tak nebyly vůbec oprávněny rozhodnout podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nýbrž byly povinny o žádosti žalobkyně rozhodnout věcně. Nad rámec tohoto závěru je vhodné konstatovat, že i tak by bylo nutné, s ohledem na skutečnosti uvedené shora při citaci judikatury Nejvyššího správního soudu, považovat nedostatky „objednávacího systému Visapoint“ a „systému telefonického objednávání v kombinaci s tzv. živou frontou“ za „odůvodněný případ“ pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti.

46. Nedůvodnou je nezbytné shledat námitku žalobkyně o tom, že správní rozhodnutí jsou nicotná, když „kompetenci zastavit řízení má zastupitelský úřad pouze v případech žádostí podaných jinak než osobně“.
47. Otázkou nicotnosti a nezákonnosti správního rozhodnutí se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96. Nejvyšší správní soud především uvedl, že „nicotným je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami (příklady viz výše), že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Tyto vady jsou natolik závažné, že způsobí faktickou neexistenci samotného správního aktu; za dané situace tu není tedy nic, co by mohlo zakládat jakákoliv práva či povinnosti subjektů. Nejvyšší správní soud konstatoval, že „teorie považuje za nicotný správní akt, který trpí vadami takové intenzity, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Typicky jsou takovými vadami neexistence zákonného podkladu pro rozhodnutí, nedostatek pravomoci, nejtěžší vady příslušnosti, absolutní nedostatek formy, absolutní omyl v osobě adresáta, neexistence skutkového základu způsobující bezobsažnost, požadavek trestného plnění, požadavek plnění fakticky nemožného, neurčitost, nesmyslnost či neexistence vůle. Nicotnost nelze zhojit ani uplynutím času. Nicotný akt nikoho nezavazuje a nikdo jej není povinen respektovat, neboť mu nesvědčí presumpce správnosti (srov. Staša, J. in Hendrych, D. a kol.: Správní právo. Obecná část. 5. vydání. C. H. Beck, Praha, 2003, s. 136-141). Judikatura dospěla k závěru, že k nicotnosti je soud povinen hledět z úřední povinnosti. Vady, které způsobují nicotnost, jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislusnost rozhodujícího správního orgánu (nikoliv však pouhý nedostatek funkční příslušnosti), zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje (co není osobou v právním slova smyslu), nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (např. uložení povinnosti podle již zrušeného předpisu)“. Soud se se závěry Nejvyššího správního soudu ztotožňuje.
48. Správní řád pak v ustanovení § 77 odst. 1 uvádí, že nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Podle § 77 odst. 2 správního řádu je dále nicotné rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nicotnost z těchto důvodů vyslovuje soud podle soudního řádu správního.
49. Správní orgány byly v obecné rovině oprávněny rozhodnout podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců, pokud by pro aplikaci tohoto ustanovení byly splněny zákonné podmínky. Skutečnost, že pro aplikaci tohoto ustanovení nebyly splněny podmínky, je prostou nezákonností, nikoli natolik zásadní vadou, pro kterou by nebylo vůbec možné

hovořit o správním rozhodnutí jako takovém.

VI.

Rozhodnutí soudu

50. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.). K nezákonnosti došlo již v řízení před prvoinstančním orgánem, a proto soud přistoupil i ke zrušení prvoinstančního rozhodnutí, jak umožňuje § 78 odst. 3 s.ř.s. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.)

VII.

Odůvodnění neprovedení důkazů

51. Soud neprovedl žádný z žalobkyní navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VIII.

Náklady řízení

52. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a v odměně advokáta za 3 úkony právní služby, a to za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a) a dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), když advokát převzal a připravil zastoupení žalobkyně a jménem žalobkyně podal žalobu a repliku. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 advokátního tarifu činí sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního částku 3 100 Kč. Za tři úkony právní služby tak žalobkyni náleží částka ve výši 9 300 Kč. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč, tj. za tři úkony na částku ve výši 900 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupcem žalobkyně je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 2 142 Kč. Náklady řízení tedy včetně DPH činí částku ve výši 15 342 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění určil soud v souladu s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 29. března 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu